

יבוא, יצוא ומה שביניהם סקירות וחידושים בענייני חוק ומשפט

עו"ד גיל נדל, ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים

בית משפט השלום בחיפה קבע כי יוענק פטור חלקי מגרעון מסי יבוא על רכב ביבוא אישי
עו"ד גיל נדל, עו"ד אורית חניה

רקע:

בסקירה זו נתאר את פסק דינו של בית משפט השלום בחיפה, אליו הוגשה תביעה שעניינה ביטול הודעת גרעון שהוצאה על ידי רשות המכס בנוגע למסי יבוא על רכב שיובא ביבוא אישי.

תביעה זו הוגשה על ידי בעל הרכב, היבואן האישי, בין היתר, בהתבסס על סעיף 3 לחוק מיסים עקיפים הקובע כי נישום לא יהא חייב בתשלום המס (החסר) שלא שולם על ידו בהתקיים שלושה תנאים: הנישום לא מסר ידיעה שאינה נכונה או שלא מסר ידיעה שהיה חייב למסרה, הנישום לא ידע ולא היה עליו לדעת על המס שלא שולם וכאשר הטובין נמכרו בתום לב במחיר שלא כלל את המס שלא שולם.

בית המשפט דחה את טענתו העקרונית של היבואן נגד הודעת החיוב וקבעה כי היא הוצאה כדין, אך הפחית את סכום הודעת החיוב לאור הטענות בדבר תום לבו של היבואן.

עובדות המקרה וטענות הצדדים:

אדם שהיה מעוניין לבצע יבוא אישי פנה לסוחר כלי רכב לצורך עסקת יבוא של רכב מסוג מרצדס. סוחר כלי הרכב טיפל בעבורו בכל תהליך האיתור, הרכישה, הייבוא ובאספקטים הנוגעים להטלת המס על העסקה.

לאחר הגעת הרכב לישראל, ולאחר שבוצעה בדיקה על ידי רשות המכס, שולמו מסי היבוא כפי שנקבע על ידי רשות המכס.

בחלוף שלוש שנים קיבל בעל הרכב את הודעת הגרעון, ובה צוין כי התגלה שמחיר עסקת הרכב הינו גבוה יותר מאשר הסכום שהוצהר ברשימוני היבוא, ובגין כך נדרש תשלום הפרש מסים של כ-67,000 ש"ח.

הודעת הגרעון הוצאה בעקבות בדיקה שנעשתה בה נמצא כי הסכומים שהופיעו בכרטיסת הספק מחו"ל היו גבוהים יותר מהמחירים שנרשמו בחשבונות וברשימוני היבוא, ובעת חקירת המכס הגורם שנחקר בישראל הודה כי הרישום הנכון הוא הרישום בכרטיסת. ביבוא, הוצהר כי ערך הרכב היה 30,000 דולר, ואילו על פי ממצאי רשות המכס, הערך הנכון היה כ-44,000 דולר.

בעל הרכב טען כי לא הייתה לו כל ידיעה בנוגע למחיר העסקה הנכון של הרכב, וכי פעל בתום לב. בנוסף, טען כי הואיל ולרשות המכס ישנם כלים יעילים וניסיון בהערכת כלי רכב, יותר מאשר לבעל הרכב, הרי שרשות המכס צריכה לעמוד מאחורי קביעתה הראשונית בעת בדיקת הרכב בשחרורו.

לאור האמור, מבקש בעל הרכב מבית המשפט לפטור אותו מתשלום המס, בין היתר על פי סעיף 3 לחוק מיסים עקיפים, תוך שהוא טוען כי לא מסר ידיעה שאינה נכונה, הוא לא ידע על שווי הנכון של הרכב ובנוסף כי מכר את הרכב לאחר שישה חודשים במחיר שלא כלל את המס שלא שולם על ידו.

רשות המכס ובנוסף לטענה העיקרית כי ערך הרכב אינו נכון, טענה גם כי בעל הרכב פעל בניגוד להוראות צו יבוא חופשי, משום שייבא רכב באמצעות עוסק (הסוחר שסייע לו), ולכן, ביטול הודעת הגרעון אינו מוצדק.

פסק דינו של בית המשפט:

ראשית, קבע בית המשפט כי ערך הרכב הנכון הינו כפי שטענה רשות המכס, קרי המחיר שהופיע בכרטיס הספק מחו"ל.

בית המשפט הוסיף כי התובע-האזרח המייבא, היה חייב להחזיק בידו את כל הנתונים, המספרים, הקבלות וההסכמים הנוגעים לרכב, ובמקרה הנוכחי רשות המכס הביאה מספיק ראיות להטיל ספק בערך שהוצהר, בעוד בעל הרכב לא הביא מספיק ראיות לתמוך בערך שהוצהר.

לאור האמור, דחה בית המשפט את טענתו העקרונית של בעל הרכב וקבע כי הודעת הגרעון הוצאה כדין.

בנוגע לתחולתו של סעיף 3 לחוק מיסים עקיפים, קבע בית המשפט כי במקרה זה ההצהרה בדבר ערך הרכב נעשתה על בסיס "ידיעה נכונה", שכן בעקבות חוסר מעורבותו של בעל הרכב ברכישת ויבוא הרכב, בעל הרכב מוחזק כמי שהאמין בהצהרתו בדבר הערך שהוצהר, ואין כל ראיה כי ידע על הסכום הנכון ששולם עבור הרכב.

כלומר, לשיטת בית המשפט ידיעתו הסובייקטיבית של בעל הרכב הינה מספיקה, גם אם לאחר מכן הוכח כי ערכו של הרכב היה גבוה יותר מבחינה אובייקטיבית.

עם זאת, קבע בית המשפט אין לפטור את בעל הרכב באופן מוחלט מתשלום מיסי היבוא, זאת הואיל ואין לתת לבעל הרכב לזכות מן ההפקר כאשר הוא יבא את הרכב בניגוד להוראות צו יבוא חופשי, וכך צוין בפסק-הדין:

"לא יכול אדם לייבא רכב בניגוד לדין, לתת הסמכה מלאה ל"עוסק" לפעול עבורו, לא להתעניין שלא לומר לעצום עיניים בכל הנוגע להליכי הייבוא, העלויות, המחירים, המו"מ מול המוכר וכיו"ב ואחר כך לבוא ולומר "לא ידעתי ולא יכולתי לדעת"... לא ניתן לפטור אותו בלא כלום ולא ניתן לתת גושפנקא לדרך פעולה שלא כדין אשר מעצם היותה כזו יוצרת הגנה לכאורה שעליה מתבסס "החוטא"."

באיזון בין זכותה של רשות המכס לדרוש את החוב לבין תום לבו של בעל הרכב, פטר בית המשפט את בעל הרכב מתשלום ריבית והצמדה וקבע כי בעל הרכב ישלם רק מחצית מקרן המס נשוא הודעת הגרעון.

נקבע כי כל צד יישא בהוצאותיו ולא הוטלו הוצאות משפט.

[ה"פ (שלום חיפה) 17757-01-14 ערן אלקיים נ' מדינת ישראל. פסק דין מתאריך 11.2.16, השופט אהרון שדה. ב"כ הצדדים: ליבואן- עו"ד דן זוהר. למדינה- עו"ד ש. כהן מפרקליטת מחוז חיפה-אזרחי].

למאמרים נוספים שנכתבו על ידי צוות משרדנו בנושא יבוא אישי של רכב, אנא לחצו על הקישורים הבאים:

[גם רשות המכס אחראית לנוק בגין שחרור רכב שלא לידי היבואן המקורי](#)

[הפעלת עיכבון על ידי סוכן מכס בגין אי-תשלום מסי יבוא](#)

[הליכי גביית חוב מיסים ביבוא אישי לא יעוכבו עד להכרעה בתביעה אחרת](#)

[על קו הגבול שבין יבוא אישי ליבוא מסחרי של רכב](#)

[משרד התחבורה כשל שוב במאבק נגד יבוא אישי](#)

[יועצי יבוא אישי: משרד התחבורה מפלה לרעה](#)

[יבוא אישי של רכב - חידושים והגבלות](#)

* * *

הסקירה לעיל הינה בבחינת תמצית. המידע הכלול בה נמסר למטרות אינפורמטיביות בלבד ואין במידע כדי להיות ייעוץ משפטי. לקבלת פרטים נוספים, אנא פנו לעו"ד גיל נדל - ראש תחום יבוא, יצוא וסחר בינלאומי במחלקת מיסים ותגמול בכירים. בדוא"ל Gill.Nadel@goldfarb.com ו/או בטלפון 03-6089979.